УДК 811.111'373:340.137](4-672ЄС)
DOI https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-218-19

РЕЗЮМЕ АКТІВ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: PROVENANCE-КЛАСИФІКАЦІЯ ЛЕКСИКОНУ (НА МАТЕРІАЛІ РЕГЛАМЕНТІВ (ЄС) 2017/745 І 2017/746)

SUMMARIES OF EU LEGAL ACTS: A PROVENANCE CLASSIFICATION OF THE LEXICON (BASED ON REGULATIONS (EU) 2017/745 AND 2017/746)

Олійник О. С.,
orcid.org/0000-0002-5701-7132
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка

Верезубенко М. М.,
orcid.org/0000-0002-3533-8525
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка

У статті представлено провенанс-класифікацію лексикону в текстах резюме актів права Європейського Союзу (EUR-Lex Summary of legislation), згідно з якою лексичні одиниці структуровано за джерелом походження, а не за їхнім значенням чи функцією в тексті. Провенанс-підхід виходить із тези, що лексикон резюме формується не шляхом скорочення лексикону відповідного акта, а внаслідок послідовного застосування певних текстотвірних операцій, кожна з яких формує власний тип лексичних одиниць. На матеріалі резюме до Регламенту (ЄС) 2017/745 про медичні вироби і Регламенту (ЄС) 2017/746 про медичні вироби для діагностики in vitro виокремлено п'ять операцій: пряме перенесення лексики з дефініційної статті акта (успадкована юридична лексика: *notified body, manufacturer, harmonised standard*); згортання переліку чи технічної ознаки (переформульована юридична лексика: *instrument, apparatus, appliance… reagent* стягнуто до *products*); додавання одиниць, які відсутні в акті, з двома підтипами (редакторська лексика): оцінним (*high-quality, clearer and more stringent, rigorous, tightens the rules, end up on the market*) та ілюстративним (*bandages, hip replacements, pacemakers, HIV or hepatitis tests, coloured contact lenses*); застосування жанрового шаблону EUR-Lex (жанрово-шаблонна лексика: KEY TERMS, BACKGROUND, RELATED DOCUMENTS); відсилання до інших актів законодавства ЄС (інтертекстуальна лексика, зокрема лексика міжактових відсилань). Установлено, що лише дві операції з п'яти: пряме перенесення з дефініційної статті акта й згортання безпосередньо спираються на текст відповідного акта, тоді як решта виникають унаслідок дій редактора або визначаються жанровою моделлю резюме. На підставі цього вважаємо, що лексикон резюме не є результатом виключно згортання вихідного тексту. Об'єднання оцінної та ілюстративної лексики в одну операцію обґрунтовано спільністю їхнього походження: обидва підтипи з'являються в резюме внаслідок додавання того, чого в акті немає, і різняться лише характером доданого. Зроблено висновок, що резюме доцільно описувати як текст із композитною лексичною архітектурою, а створення резюме – як лексичне конструювання нового вторинного тексту, у якому згортання оригіналу акта є лише однією з декількох текстотвірних операцій.

Ключові слова: резюме актів права ЄС, provenance-класифікація лексикону, композитна лексична архітектура, успадкована юридична лексика, переформульована юридична лексика, редакторська лексика, жанрово-шаблонна лексика, інтертекстуальна лексика.

© Олійник О. С., Верезубенко М. М., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

The article presents a provenance-based classification of the lexicon in EUR-Lex Summaries of EU legislation, according to which lexical units are structured by their origin rather than by their meaning or textual function. The provenance approach is based on the premise that the summary lexicon is formed not by reducing the vocabulary of the corresponding act, but through the consistent application of specific text-producing operations, each of which forms its own type of lexical units. Based on the material of summaries to Regulation (EU) 2017/745 on medical devices and Regulation (EU) 2017/746 on in vitro diagnostic medical devices, five operations have been identified: direct transfer of vocabulary from the definitions article of the act (inherited legal lexicon: *notified body, manufacturer, harmonised standard*); condensation of a list or technical feature (reformulated legal lexicon: *instrument, apparatus, appliance… reagent* compressed into *products*); insertion of units absent from the act, with two subtypes (editorial vocabulary): evaluative (*high-quality, clearer and more stringent, rigorous, tightens the rules, end up on the market*) and illustrative (*bandages, hip replacements, pacemakers, HIV or hepatitis tests, coloured contact lenses*); application of the EUR-Lex genre template (genre-template vocabulary: *KEY TERMS, BACKGROUND, RELATED DOCUMENTS*); and cross-referencing to other EU legal acts (intertextual lexicon, specifically the vocabulary of inter-act references). It has been established that only two of the five operations (direct transfer from the definitions article of the act and condensation) rely directly on the text of the corresponding act, while the rest result from editorial actions or are determined by the genre model of the summary. Based on this, we argue that the summary lexicon is not exclusively the result of source text condensation. Combining evaluative and illustrative vocabulary into a single operation is justified by the fact that both subtypes share the same origin (insertion) and differ only in the nature of the introduced content. It is concluded that a summary is appropriately described as a text with a composite lexical architecture, and summary creation as the lexical construction of a new secondary text, in which the condensation of the original act is merely one of several text-producing operations.

Key words: summaries of EU legislation, provenance classification of the lexicon, composite lexical architecture, inherited legal vocabulary, reformulated legal vocabulary, editorial vocabulary, genre-template vocabulary, intertextual vocabulary.

Постановка проблеми. Резюме актів права Європейського Союзу (далі – ЄС) (Summaries of EU legislation), оприлюднені на порталі EUR-Lex [1], уособлюють редакційний контент, підготовлений Бюро публікацій ЄС (Publications Office of the European Union) з метою зробити складне законодавство доступним для нефахової аудиторії [2; 3]. Стаття 288 Договору про функціонування Європейського Союзу [4] розрізняє акти ЄС (зокрема регламенти) за юридичною дією, але жодним чином не окреслює статус резюме, який зумовлюється суто редакційною практикою Бюро публікацій. До того ж резюме не мають обов'язкової юридичної сили, на відміну від відповідних актів.

Традиційно лексикон текстів права ЄС стратифікують за значенням чи функцією: виокремлюють термінологічний, оцінний, структурний шари всередині тексту, який імпліцитно тлумачать як єдине, однорідне текстове поле. Такий підхід до опису лексики резюме не відповідає на питання про походження лексичних одиниць (генезис лексичних пластів) у процесі створення цього типу тексту. Відповідь на нього вимагає генетичної класифікації (за походженням одиниці тексту), а не семантичної (за її словниковим значенням). У зв'язку з цим вважаємо доцільним застосування аналізу походження (*provenance analysis*), версії якого на часі широко застосовуються в різних галузях знань, зокрема в корпусній, прикладній та контрастивній лінгвістиці (див. джерела: [5; 6; 7]).

У випадку аналізу лексикону тексту через призму *provenance*, з'ясуванню підлягає не просто *які* слова вжито, а звідки вони походять, як вони потрапили до тексту / який шлях трансформації пройшли. Традиційно резюме актів права ЄС (Summaries of EU legislation) сприймалися як медіативний або скорочений матеріал. Для доведення припущення, що резюме є не просто «скороченим текстом оригінального регламенту», а принципово новим, складним текстом із композитною лексичною архітектурою застосовано провенанс-класифікацію його лексикону. Розуміння того, *як саме* укладачі Бюро публікацій ЄС трансформують складну мову регламентів у доступну (plain language), допомагає вдосконалити практики укладання подібних резюме та їх перекладу мовами країн-кандидатів (зокрема українською).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною основою статті є концепція внутрішньомовного перекладу (intralingual translation) Р. Якобсона [8], тобто перекодування вер-

бального знака засобами тієї самої мови, зумовлене розбіжністю комунікативних цілей та адресата між вихідним і похідним текстом.

В аспекті жанрології резюме актів ЄС функціонує як текст із подвійною комунікативною настановою: воно орієнтоване водночас на змістову відповідність актові й доступність для нефахового читача. Ці настанови конкурують: перша тяжіє до збереження термінологічного апарату, друга – до його редукції та заміни загальномовними засобами. Оскільки резюме не має обов'язкової юридичної сили, пріоритет належить другій настанові, що й уможливлює текстотвірні операції, описані нижче.

С. Д'Аванцо [9] на матеріалі резюме директив ЄС з питань довкілля й імміграції описує резюме законодавства як окремий жанр популяризаційного дискурсу, який виконує інформативну, а не роз'яснювально-дидактичну функцію: резюме повідомляє про існування норми, а не навчає читача розпізнавати правові категорії.

Процедури переформулювання спеціального знання для нефахової аудиторії докладно описано в працях Дж. Чапушо [10] і А. Муньйос-Мікель [11]: збереження терміна з додаванням пояснень чи прикладів; вилучення терміна та заміну його перифразою; денормалізацію; передавання абстрактних понять конкретнішими засобами. Провенанс-класифікація не заперечує цієї типології, однак те, що семантична типологія описує як «збереження терміна з додаванням прикладів», у провенанс-класифікації розпадається на дві різні за походженням операції: перенесення терміна з акта і додавання прикладу, відсутнього в акті.

На великому корпусі пар «акт ЄС – резюме» встановлено, що резюме мають сталу, шаблонну структуру незалежно від тематики акта [12]: ці дані побічно підтверджують гіпотезу про існування в резюме жанрово, а не змістовно зумовленого лексичного шару.

Попри чинні наукові здобутки, саме походження лексичних одиниць резюме, тобто розмежування того, що перенесено з відповідного акта, від того, що привнесено редактором, шаблоном жанру чи відсильною мережею права ЄС, дотепер не було предметом окремого системного опису.

Мета дослідження полягає в розробленні й апробації провенанс-класифікації лексикону резюме актів права ЄС, тобто у встановленні того, які текстотвірні операції формують пласти лексики за походженням у тексті резюме, на матеріалі двох парних актів у сфері регулювання медичних виробів. Досягнення означеної мети передбачає розв'язання таких завдань: визначити критерії розмежування типів лексики резюме за походженням, а не за значенням; виокремити й описати текстотвірні операції, що формують лексикон резюме; з'ясувати комунікативний ефект кожної операції.

Об'єктом дослідження є лексичний склад резюме Регламенту (ЄС) 2017/745 і Регламенту (ЄС) 2017/746 у зіставленні з текстами означених актів. *Предмет* дослідження становлять походження лексичних одиниць резюме та відповідні текстотвірні операції, які формують генетичні пласти лексики.

Матеріал і методи дослідження. Матеріал дослідження охоплює тексти двох резюме системи EUR-Lex: *Ensuring the safety and performance of medical devices* [13] до Регламенту (ЄС) 2017/745 [14] і *Ensuring the safety and performance of in vitro diagnostic medical devices* [15] до Регламенту (ЄС) 2017/746 [16] у зіставленні з повними текстами означених регламентів, зокрема з їхніми статтями *Definitions*, які охоплюють 71 і 74 терміни з дефініціями відповідно, (далі – дефініційні статті) та додатками.

Мета, завдання й специфіка об'єкта зумовили застосування таких **методів**: *метод суцільної вибірки* – для формування інвентарю лексичних одиниць резюме; *зіставний аналіз* – для встановлення наявності чи відсутності одиниці в тексті акта; *контекстуальний аналіз* – для розмежування генетично різнорідних, але формально подібних одиниць; елементи *дефініційного аналізу* – для зіставлення обсягу поняття в дефініційній статті акта й у тексті резюме; *класифікаційний аналіз* – для розподілу виявлених одиниць за операціями походження.

Виклад основного матеріалу. Суцільний розгляд лексики двох резюме дає змогу виокремити п'ять текстотвірних операцій, у результаті застосування яких при створенні резюме можна виокремити пласти лексики за походженням.

1. **Пряме перенесення**. Одиниці, перенесені з дефініційної статті акта в резюме практично без формальних змін відносимо до успадкованої юридичної лексики, напр.: *notified body, manufacturer, authorised representative, importer, health institution, user, conformity assessment, market surveillance, incident* тощо (обидва резюме); *harmonised standard, putting into service* (резюме до Регламенту 2017/746); *distributor, economic operator* (лише резюме до Регламенту 2017/745). Означену групу кваліфіковано як юридичну попри те, що за походженням чимало її одиниць є медичними або технічними термінами (*implantable device, clinical investigation, invasive device*). Критерієм тут є не галузь походження одиниці, а її статус у тексті акта. Дефініції одиниць містяться в статті 2 відповідного регламенту, тобто їхній обсяг є обов'язковим для всіх адресатів акта. Медичний термін у дефініційній статті набуває функції юридичного, а тому не допускає синонімічної заміни.

Комунікативний ефект цієї операції полягає в передачі юридичної точності: такі терміноодиниці відсилають читача до конкретної, юридично визначеної категорії, якою оперує акт.

2. **Згортання.** До переформульованої юридичної лексики відносимо терміноодиниці, перенесені з дефініційної статті акта, однак після згортання, наприклад, перелік термінів стягнуто до гіпероніма, а синтаксичну структуру спрощено. Стаття 2(1) Регламенту 2017/745 визначає *medical device* через перелік предметних класів *any instrument, apparatus, appliance, software, implant, reagent, material or other article*. Натомість резюме пропонує єдину узагальнену форму: *A term covering a wide variety of products used for medical purposes*. Так само стаття 2(2) Регламенту 2017/746 перелічує *a reagent, reagent product, calibrator, control material, kit, instrument, apparatus, piece of equipment, software or system*, тоді як резюме стягує цей перелік до формули *a wide variety of devices*.

Згортання може стосуватися не лише переліку, а й розгорнутої технічної ознаки. Так, стаття 2(15) Регламенту 2017/745 визначає *Unique Device Identifier* як: *series of numeric or alphanumeric characters that is created through a globally accepted device identification and coding standard*; резюме передає це як *a unique device identifier*, поданий з малої літери, без жодної технічної ознаки. Згортання тут не лише скорочує дефініцію, а й позбавляє її диференційних ознак, залишаючи саму назву механізму. Сюди ж належить заміна юридичного терміна загальномовним відповідником. В акті послідовно вжито термін minors, причому не лише в декларативній частині, а й у нормативній: у пункті 72 преамбули Регламенту 2017/745 зазначено, що «Incapacitated subjects, minors, pregnant women and breastfeeding women require specific protection measures», а стаття 65 має заголовок Clinical investigations on minors і встановлює умови проведення такого дослідження. У резюме натомість цей термін передано словосполученням people under the age of 18, яке в тексті акта не вживається в жодній формі. Комунікативний ефект операції згортання полягає у спрощенні тексту резюме шляхом вилучення диференційних ознак дефініції терміна.

3. **Додавання.** Пласт редакторської лексики охоплює лексичні одиниці, які відсутні в тексті акта взагалі й поява яких в резюме пояснюється винятково втручанням редактора. Терміном редактор резюме далі позначаємо суб'єкта текстотвірних операцій: укладача резюме в Бюро публікацій ЄС. Оскільки критерієм провенанс-класифікації є походження, а не функція, до цієї групи належать два підтипи, що різняться лише характером доданого, але не джерелом: оцінна редакторська лексика та ілюстративна (екземпліфікаційна) редакторська лексика.

Приклади **оцінної редакторської лексики**, знайдені в результаті суцільної перевірки обох резюме за повним текстом відповідних регламентів, охоплюють оцінні одиниці, які відсутні в актах: *high-quality / high quality (standards), clearer, more stringent / stricter (obligations, procedures), rigorous (evidence), improve (patient safety), tighten (the rules), successfully (perform),*

rapidly, а також дієприкметникове означення заголовка резюме *Ensuring the safety and performance of…* як оцінна рамкова номінація, якої немає в нейтральній офіційній назві акта (*on medical devices*, *on in vitro diagnostic medical devices*). Інший приклад ілюструє вживання оцінного дієслова *tighten* (*посилювати* про правила, контроль, заходи) для опису повноважень нотифікованих органів у текстах обох резюме: *The regulation **tightens** the rules concerning how the independent notified bodies –<…> are designated, organised and monitored* (резюме до Регламенту 2017/745; Регламенту 2017/746). У текстах регламентів *tighten* не вживається. Показовим є й випадок додавання прикметника *rapid* (*швидкий, стрімкий* про події, зміни, розвиток) до словосполучення *the **rapid** scientific progress in the field* у тексті резюме до Регламенту 2017/746, тоді як у регламенті вжито словосполучення *scientific progress*. Редакторське втручання, відтак, реалізується не лише як введення нового слова, а й додавання оцінного означення до наявної в акті сполуки. Комунікативний ефект означеного підтипу полягає в оцінці: резюме описує норму не нейтрально, а характеризує її як суворішу, чіткішу й прогресивнішу порівняно з попередньою редакцією.

Ілюстративна (екземпліфікаційна) редакторська лексика охоплює приклади, введені для конкретизації юридичного поняття, які відсутні в тексті акта. Так, пояснюючи термін *medical device*, редактор резюме Регламенту 2017/745 наводить нові ілюстративні одиниці: *Examples range from bandages to hip replacements to pacemakers.* Жодного з цих найменувань у текстах обох регламентів не виявлено. Аналогічно до терміна *in vitro diagnostic medical device* додано такі приклади: *Examples range from self-tests for pregnancy to tests for highly transmissible agents.*

Найпоказовіше цей підтип ілюструє конкретизація класів ризику в резюме Регламенту 2017/746: *for higher risk devices such as HIV or hepatitis tests (class D) and certain influenza tests (class C), the transition period ends on 26 May 2025 and 26 May 2026 respectively*. Жодного з найменувань *HIV, hepatitis, influenza* не виявлено в тексті Регламенту 2017/746: акт визначає класи ризику через абстрактні критерії призначення в додатку VIII, а не через перелік конкретних захворювань. Редактор самостійно добирає до юридично визначеної категорії найвпізнаваніші конкретні найменування.

Прикметно, що обидва випадки розгорнутої екземпліфікації прив'язано саме до тих термінів, які в другій операції зазнали найглибшого гіперонімічного стягнення (*medical device, in vitro diagnostic medical device*): що сильніше редуковано перелік предметних класів, то докладніші приклади наводить редактор. Ілюстративна лексика не є випадковим стилістичним додатком, а компенсує втрату, спричинену згортанням, і тому системно пов'язана з його мірою.

4. **Застосування жанрового шаблону.** Жанрово-шаблонну лексику становлять назви рубрик, задані редакційною моделлю: *SUMMARY OF, WHAT IS THE AIM OF THE REGULATION?, KEY POINTS, FROM WHEN DOES THE REGULATION APPLY?, BACKGROUND, KEY TERMS, MAIN DOCUMENT(S), RELATED DOCUMENTS*, а також внутрішня перехресна вказівка *see summary* (у формулюванні Directive 85/374/EEC on product liability (*see summary*)). Ці одиниці не описують зміст акта, а позначають інформаційні блоки самого резюме, тобто є метатекстовими.

Жанрово-шаблонна лексика в обох резюме збігається дослівно; як засвідчує аналіз великого корпусу резюме, вона наявна в будь-якому резюме цієї системи незалежно від тематики акта [12]. Її джерелом є не акт (у якому рубрика KEY TERMS відсутня), а сама редакційна модель жанру: редактор не обирає, чи буде в резюме рубрика BACKGROUND, оскільки це обов'язковий елемент. Комунікативний ефект від уведення жанрово-шаблонної лексики полягає в організації тексту резюме як рубрикованої структури для швидкого перегляду, а не послідовного читання. Саме ця операція найпереконливіше засвідчує, що резюме є жанрово заданою формою, а не довільним переказом.

5. **Відсилання до інших актів права ЄС.** Ця операція вводить до тексту резюме інтертекстуальну лексику, тобто назви інших правових актів ЄС: *Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002, Decision (EU) 2025/2371, Commission Decision 2010/227/EU, Implementing*

Decision (EU) 2021/1195 тощо. У резюме до Регламенту 2017/746 таких покликань особливо багато: у рубриці *RELATED DOCUMENTS* зазначено сім пов'язаних актів, тоді як у резюме до Регламенту 2017/745 – лише три.

У межах цієї операції доцільно виокремити підклас – лексику міжактових відсилань, тобто випадки, коли посилання на інший акт є не бібліографічною приміткою, а способом визначення терміна. Найпоказовіший приклад міститься не в резюме, а в самому акті: у статті 2(1) Регламенту 2017/746 замість дефініції *medical device* наведено посилання на дефініцію в іншому нормативному документі: *'medical device' means 'medical device' as defined in point (1) of Article 2 of Regulation (EU) 2017/745*. Це засвідчує, що інтертекстуальність притаманна самому дефініційному апаратові права ЄС, а не привнесена до резюме ззовні: один акт визначає термін через покликання на інший. У резюме до Регламенту 2017/746 ця відсильна залежність, однак, не відтворена жодним чином: термін *medical device* вживається як самостійна категорія, без вказівки на визначення його юридичного змісту в іншому акті.

Резюме, відтак, успадковує інтертекстуальність права ЄС вибірково: вона наявна у бібліографічному вияві (список пов'язаних документів), але відсутня у дефініційному (відсильні визначення термінів). Комунікативний ефект операції полягає в тому, щоб показати зв'язок акта з іншими актами права ЄС, які він замінив, доповнив чи змінив.

Зведення виявлених операцій в одну таблицю унаочнює провенанс-класифікацію лексикону резюме: лише дві операції з п'яти (1–2) спираються безпосередньо на текст акта (табл. 1).

Таблиця 1

Текстотвірні операції та пласти лексики за походженням у текстах резюме актів права ЄС

№ п/п	Текстотвірна операція	Походження лексики	Приклади одиниць	Комунікативний ефект
1	Пряме перенесення з дефініційної статті	Акт (без змін)	*notified body, harmonised standard*	юридична точність
2	Згортання переліку чи ознаки	Акт (переформульовано)	*instrument, apparatus, reagent… → products; minors → people under the age of 18*	спрощення сприйняття
3	Додавання а) оцінної одиниці б) прикладів	Редактор резюме	*a) high-quality, tightens, rigorous, rapidly;* б) *bandages, pacemakers, HIV or hepatitis tests, coloured*	оцінка; конкретизація
4	Застосування жанрового шаблону EUR-Lex	Редакційна модель жанру	*KEY TERMS, BACKGROUND, see summary*	орієнтування читача
5	Відсилання до інших актів права ЄС	Інші акти права ЄС	*Directive 98/79/EC*; відсильна дефініція *medical device*	зв'язок із масивом актів права ЄС

Отримані дані (див. табл. 1) уможливлюють висновок, суттєво відмінний від інтуїтивного уявлення про резюме як «стиснений переказ акта своїми словами». Якби резюме було лише переказом, слід було б очікувати, що вся його лексика (з незначними винятками) походить з акта (текстові операції 1–2) або принаймні описує його зміст. Натомість три операції з п'яти (3, 4, 5) не спираються на текст акта. Оцінна й ілюстративна лексика, яка з'являється в резюме внаслідок додавання, в актах відсутня: у результаті перевірки за повним текстом обох регламентів одиниці high-quality, tightens, rigorous, rapidly, bandages, pacemakers, HIV, hepatitis не виявлено. Показово, що акти самі послуговуються і оцінною лексикою (high level of, legal certainty), і прикладами (сполука such as трапляється в них десятки разів), отже, ідеться не про несумісність із жанром нормативного тексту, а про вибір редактора. Відсилання до інших актів частково спирається на акт, однак рубрика RELATED DOCUMENTS містить і документи, ухвалені пізніше за резюмований регламент (Regulation (EU) 2020/561, Decision (EU) 2025/2371), а отже, відсутні в його тексті. Застосування жанрового шаблону полягає не в стисненому переказуванні акта, а у створенні тексту резюме.

Висновки. Провенанс-класифікація лексикону резюме актів права ЄС, апробована на матеріалі резюме до Регламенту (ЄС) 2017/745 і Регламенту (ЄС) 2017/746, охоплює п'ять текстотвірних операцій, які структурують лексику за походженням на: пряме перенесення з дефініційної статті (успадкована юридична лексика, що забезпечує юридичну точність); згортання переліку чи технічної ознаки (переформульована юридична лексика, яка сприяє розумінню тексту); додавання одиниць з оцінним і ілюстративним підтипами (редакторська лексика, яка оцінює або конкретизує зміст), відсутніх у акті; застосування жанрового шаблону EUR-Lex (жанрово-шаблонна лексика, яка не описує зміст акта, а організовує текст резюме); відсилання до інших актів права ЄС (інтертекстуальна лексика, зокрема лексика міжактових відсилань, яка вказує на зв'язки конкретного документа з іншими актами права ЄС).

Оцінну та ілюстративну лексику об'єднано в одну операцію, бо походження в них спільне: редактор додає те, чого в акті немає. Різняться підтипи лише характером доданого.

Головний висновок полягає в тому, що резюме не є ані скороченням, ані переказом акта. Створення резюме тлумачимо як процес лексичного конструювання нового вторинного тексту з композитною лексичною архітектурою. Лише дві текстотвірні операції з п'яти (перенесення та згортання) спираються на текст акта, тоді як решта операцій (додавання оцінної та ілюстративної лексики, застосування жанрового шаблону, відсилання до інших актів права ЄС) додають до резюме те, чого в акті немає.

Обмеженням дослідження є матеріал двох резюме актів ЄС однієї предметної галузі. Виокремлені операції текстотворення потребують перевірки на резюме інших тематичних напрямів права ЄС, зокрема тих, які мають факультативну рубрику *KEY TERMS*, а також резюме директив. Перспективу вбачаємо в зіставленні провенансу лексики резюме з провенансом лексики їхніх перекладів офіційними мовами ЄС, зокрема в контексті відсутності усталеної практики системного перекладу таких текстів українською мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. EUR-Lex : Access to European Union Law. URL: https://eur-lex.europa.eu/homepage.html (date of access: 16.07.2026).

2. Interinstitutional Style Guide / Publications Office of the European Union. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2023. URL: https://style-guide.europa.eu (date of access: 16.07.2026).

3. European Commission, Directorate-General for Translation. How to write clearly / illustr. Z. Field. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2015. 26 p. DOI: https://doi.org/10.2782/022405

4. Договір про функціонування Європейського Союзу (консолідована версія). Ст. 288. OJ C 326, 26.10.2012. С. 47. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:12012E/TXT (дата звернення: 11.07.2026).

5. Moreau L. The Foundations for Provenance on the Web. *Foundations and Trends in Web Science*. 2010. Vol. 2, no. 2–3. P. 99–241. DOI: https://doi.org/10.1561/1800000010

6. Teixeira C. S. C. The Handling of Translation Metadata in Translation Tools : PhD thesis / Universitat Rovira i Virgili. Tarragona, 2014. URL: https://www.tdx.cat/handle/10803/284988 (date of access: 11.07.2026).

7. Provenance for Linguistic Corpora Through Nanopublications / T. Lek, A. de Groot, T. Kuhn, R. Morante. *Proceedings of the 12th Language Resources and Evaluation Conference*. Marseille : Association for Computational Linguistics, 2020. P. 5275–5280. URL: https://aclanthology.org/2020.lrec-1.649 (date of access: 11.07.2026).

8. Jakobson R. On linguistic aspects of translation. On Translation / ed. by R. A. Brower. Cambridge, MA : Harvard University Press, 1959. P. 232–239. DOI: https://doi.org/10.4159/harvard.9780674731615.c18

9. D'Avanzo S. Popularizing while Implementing EU Legislation on Environmental Issues. *Anglistica AION.* 2018. Vol. 22, No. 1. P. 193–203. DOI: https://doi.org/10.6093/2035-8504/6328.

10. Ciapuscio G. E. Formulation and Reformulation Procedures in Verbal Interactions between Experts and (Semi)laypersons. *Discourse Studies.* 2003. Vol. 5, No. 2. P. 207–233. DOI: https://doi.org/10.1177/1461445603005002004.

11. Muñoz-Miquel A. From the Original Article to the Summary for Patients: Reformulation Procedures in Intralingual Translation. *Linguistica Antverpiensia, New Series – Themes in Translation Studies.* 2012. Vol. 11. P. 187–206. DOI: https://doi.org/10.52034/lanstts.v11i.303.

12. Zmiycharov V., Chechev M., Lazarova G., Tsonkov T., Koychev I. A Comparative Study on Abstractive and Extractive Approaches in Summarization of European Legislation Documents. Proceedings of the Conference Recent Advances in Natural Language Processing – Deep Learning for Natural Language Processing Methods and Applications. 2021. P. 1645–1651. DOI: https://doi.org/10.26615/978-954-452-072-4_184.

13. Ensuring the Safety and Performance of Medical Devices. Summary of: Regulation (EU) 2017/745. EUR-Lex. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM:4321683 (date of access: 11.07.2026).

14. Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on medical devices, amending Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002 and Regulation (EC) No 1223/2009 and repealing Council Directives 90/385/EEC and 93/42/EEC. OJ L 117, 5.5.2017. P. 1–175. URL: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj (date of access: 11.07.2026).

15. Ensuring the Safety and Performance of In Vitro Diagnostic Medical Devices. Summary of: Regulation (EU) 2017/746. EUR-Lex. URL: https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/ensuring-the-safety-and-performance-of-in-vitro-diagnostic-medical-devices.html (date of access: 11.07.2026).

16. Regulation (EU) 2017/746 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on in vitro diagnostic medical devices and repealing Directive 98/79/EC and Commission Decision 2010/227/EU. OJ L 117, 5.5.2017. P. 176–332. URL: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj (date of access: 11.07.2026).

Дата першого надходження статті до видання: 03.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 03.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.11.2026